

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaaja vsak četrtak in velja a poštnino vred in v Mariboru a pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

 Odslej je upravništvo „Slov. Gospod.“ v tiskarni sv. Cirila v Koroških ulicah št. 5. Vljudno torej prosimo vse č. naročnike, naj pošiljajo naročnino, oznanila, reklamacije listov itd. **samo** na adresu: „Upravništvo Slov. Gosp. v Mariboru.“ Upravništvo more le za to, kar se mu pošlje pod to addresso, biti porok. Ta addressa zadostuje popolnem, pri tem pa kar se pošlje na **kako ime**, bodi kogar koli, so le ovire rade. Tudi pisma in naznanila, namenjena **uredništvu**, prosimo pošiljati v **tiskarno sv. Cirila**; če se pa kdo raji obrne do svojega znanca, tudi prav ali treba ni.

V Mariboru, dne 1. decembra 1885.

Odbor

kat. tisk. društva.

O naših sosedih Srbih.

Na Balkanu, doli pri Srbih in Bolgarih, vrši se vojska, krvava, bratomorska vojska. Naroda, ki si križata meče, sta mala, oba skupaj še nimata toliko prebivalcev, kakor jih šteje pri nas n. pr. Česko samo, ne še celih 5 milijonov. — Ta boj tedaj sam na sebi, kakor je tudi žalostno znamenje za slavjansko slogo, ne pomeni veliko.

Toda ona nista tega boja sama, na svoje roke začela, tudi ga ne bota sama končala. To je malo, da ne vse eno, kateremu je končno vojna sreča mila, madeža, da sta se brata krvavo sprijela, ne spere nju nobeden raz sebe, ali kaj da se utegne vsled ali iz njunega boja razviti, to je imenitno vprašanje in to seže tudi do in more biti celo prek mej našega cesarstva.

Vse eno tedaj nam v Avstriji ne more nikakor biti, kdo da dobi tam doli več moči, Srbi ali Bolgari. Sedaj vsled sreče, ki je v celem boju stopila na stran bolgarskih čet, kaže vse na to, da bode Bolgarom greben vzrastel. Naravno je tedaj, da bode njih upliv čedalje večji postal pa onih krajih in njega bodo, če že ne oni sami toliko, pa za to druge sile tem bolj vporabljemale, v prid Avstrije pa to javaline ne bo služilo. Kakor so pri nas razmere, kazalo bi nam veliko bolje, ko bi Srbi kolikor toliko obdržali upliv, kakor so ga bili dosehmal imeli.

Razmere doli na Drini, v Bosniji, še se namreč od naše strani niso dovolj dognale in v njej še zmerom kuha, nesrečni izid boja, v katerega se je srbski kralj Milan spustil, lahko bi nam v tem veliko spridil. Ves denar, ki smo ga za to izdali in vsa kri, kar se je je v teh letih doli prelilo, bila bi zastonj tekla, ko bi Srbska prešla v druge roke. Že to, ko bi novo kraljestvo dobilo druge nam sovražne ministre, recimo: Krističa, nam bi veliko škode pouzročilo, kaj še le, ko bi kralja Milana izpodili? Oboje je mogoče, eno ali drugo pa je skorej gotovo. Srbi, ljudstvo polno ponosa, bodo težko preboleli rane, kar so jih doživeli v tem boju in krona se še itak ni prav ogrela na glavi Milana.

Dosehmal kupuje Srbska od nas veliko blaga, izlasti obrtnega in rokodelnega, in to za dobro ceno, ali prodaja nam tudi marsikaj ali vsaj pošilja skoz naše kraje to, kar ona prideluje, v druge kraje. Dobiček ostane vsled tega na vsak način pri nas. Tedaj pa je le naravno, če želimo, da ostane ona v moči, denarni pa tudi pridelovalni, kajti to služi le našim koristim.

Pač je v tem drugo vprašanje, ali so naši možje, ki držé vladno krmilo v rokah, bili na pravi poti, ko niso tega nesrečnega boja Srbov zoper Bolgare o pravem času odvrnili. Nam se skorej zdi, da so ga bili — vsaj nekaj, po-

sredno — celo krivi. Neverjetno to naše mnenje ni, že zato ne, ker so Srbi sebično, ne poraj-taje na koristi Slavjanov, boj začeli v tem, ko se še niso nič bili za-nj prav pripravili. To bo bili težko storili, ko bi ne vedeli, da stoji kdo za njimi.

To je tudi — poleg drugih pomislikov — bilo krivo, da mi že koj s kraja nismo stali na strani Srbov, če prav bi jih v drugih okoliščinah radi videli močne in zato naše dobre sosede.

Iz bauernvereina Mariborske okolice.

Maribor, koncem novembra.

Zopet so bili skupaj, ti gospodje iz bauernvereina. Götzovala dvorana je imela to srečo, da so se va-nji zbrali. Do nje so jim tu pa tam pot kazala banderica, ki so jih razobesili, to-krat pa samo po Tegetthofovih ulicah in pa pred dvorano.

In bilo je jih na število precej, samo da je bila to za-nje velika sreča, da si niso v roke segali, sicer pa bi se bili drug drugemu čudili, kako da so v zborovanje „kmečkega društva“ prišli, kajti žaljevi bi si ne bili veliko na rokah ošlatali. Skorej izključljivo gospoda se je bila sešla v zborovanje.

Predsednik g. Appoth, no ta še je neko-liko na kmeta spomnil, kajti videlo se mu je, da si je v strahu, pred seboj videti pač gospode ali kmetov skoraj nič. In bilo je pri tem zborovanje še celo v soboto, ko pride vendar-le kmečko ljudstvo v mesto in bilo ga je tudi veliko po mestu, a kakor navlašč h Götzu, k zboru kmetje niso prišli. Tega gospod ni pričakoval, saj jim je po vseh oglih mesta bil naznanil, da je „dolž-nost“ kmetov priti k zboru, pa kogar pred seboj ni videl, to so bili kmetje. Ubog je pač pred-sednik kmečkega društva, če ostane brez kmeč-kih poslušalcev.

Blizu to si je mislil tudi prvi govornik g. profesor iz Gradca. Moral se je sam za kmeč-kega sina izdati, sicer bi ne bilo kazalo mu govoriti o kmetijstvu, kajti če poslušaleci niso kmetje, mora vsaj govornik biti iz kmečkega pokolenja. In moder je ta gospod. V Gradcu so se ga že naveličali, ob volitvah so se ga na vse pretege branili in nič niso več dali za nje-gove otrobe, katerih je sicer kaj rad jim po-nujal. Tedaj pa si je mož mislil: v Mariboru, v kmečkem društvu bodo pa moje otrobe radi vsprejeli in jih še dobro plačali. In resnica, poln žakelj jih je prinesel seboj, ali imel je v tem le še nesrečo. Kmetov ni bilo, gospoda pa z njegovimi otrobi ni kam vedela in tako jih je sicer spečal, ali težko, da je bil s svojo kup-čijo zadovoljen.

Več sreče je imel tajnik c. kr. kmetijske družbe v Gradcu, g. Fr. Müller. Bil sem, kacic

10 let bo tega, gospoda slišal nekje govoriti, dolgo, neizrečeno dolgo je bil govoril, toda le — stenam kajti poslušaleci ga ali niso razu-meli ali pa jim ni bilo novo, kar je govoril, v prvem četrt ure so se bili zato skorej vsi iz hiše izmuznili in on je govoril, kakor sem rekel, stenam. Tokrat pa rad priznam, da to, kar je gospod govoril, ni čisto brez vsega, za to pa tembolj obžalujem, da je pri zborovanju bauernvereina govoril, kajti tem, ki so ga poslušali, je čisto zastoj govoril. Za to mu še pa povrh in najrajši izrečem svojo zahvalo, ker je če tudi ne tako odločno, kakor bi bil moral, pobil g. profesorja iz Gradca, ki je bil rekel, da še kmeta reši le zveza, carinska zveza z Nemčijo. — Ne ta zveza, je blizu rekel, pač pa umna, ne prenapeta sadjereja in pa gleštanje trav-nikov, v tem je sedaj še prava pomoč in isti-nito rešenje kmeta. Živina redi kmeta, kmet pa redi za to živino!

Nebodigatreba, g. dr. K. Ausserer je bil pa na to nekaj še izpregovoril, toda mož ali ni vedel, kaj bi rekel ali pa si je mislil, da bi v takem društvu zastoj govoril, tedaj pa je predlagal, naj bi se o reči, ki jo je hotel raz-pravljati, govorilo pri prihodnjem zboru.

Vsi so prikimali in g. predsednik se je za tem še trgoma Marenbergu in Muti na-grozil, češ da bo v enem njiju prihodnje leto zborovanje bauernvereina.

Gospodje so na to vsi, kakor na povelje segli po svojem vrču piva in se drug za drugim iz dvorane porazgubili.

Gospodarske stvari.

Kako sočivje prezimovati in shranjevati.

Sočivje se ne prideluje samo za to, da se z njegovim pridelkom nahipna potreba, bodi si v kuhinji bodi si na trgu pokrije, ampak so-čivar mora tudi skrbeti, da more si po zimi s potrebnim sočivjem kuhinjo in trg založiti.

Mogoče je celo sočivje v primernih pro-storih in s pravim ravnanjem tako dolgo hra-niti, da že zopet novo sočivje prinašati začne. Da tako shranjevanje veliko dobička prinese, kdo bi ne hotel tega sprevideti, ker je to vsa-kemu dobro znano. In zato mislimo, da bodo tudi naslednje vrstice bralcem našega lista dobro došle.

Da si je tudi resnica, da se iz vrta skozi celo leto sočivje dobiva in jemlje, je vendar tudi ravno tako resnično, da se sočivje pogla-vitno jeseni iz vrta pospravlja in sicer naj bolj za to, da se za zimo hrani in vzdržuje. Pri tem pospravljanju treba je na prvem mestu gledati na pravi čas, v katerem se sočivje iz vrta v prezimovališča pospravljati začne. Pred vsem